

PROVINCIAL
LIBRARY
MANITOBA

ПРОЛЕТАРИ ВСІХ КРАІВ, ЄДИНАТЕСЯ!

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

UKRAINIAN LABOR NEWS

Адреса:

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

Address:

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

Виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу. — Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday.

РІК VIII.

Ч. 10 (753).

СЬБОТА, 23. СІЧНЯ 1926.

WINNIPEG, MAN.

SATURDAY, JANUARY 23rd, 1926. No. 10 (753). VOL. VIII.

ПРОМОВА А. А. ГІПСА ПІДЧАС ДЕБАТИ НАД ТРОНОВОЮ ПРОМОВОЮ.

Робітничий посол з північного Вінніпегу каже, що з чисто робітничої точки погляду нема чого одушевлятися тронною промовою.

ОТТАВА, 20. січня. — Під час дебати над тронною промовою промовляв вчора А. А. Гіпс, робітничий посол з північного Вінніпегу.

В своїй промові він сказав, що з чисто робітничої точки погляду нема чого одушевлятися тронною промовою. Зісталося робітничого становища не може бути ентузіазму для гомсонбейської залізниці. Зворот природних багатств і кредитів для фермерів цікавлять не робітництво, але ці справи не є для них життєвими.

Однак М'єн в своїй промові ще менше загадав про робітничі справи. Поправка до промови мала на меті вищу тарифу, однак справа безробіття є важливіша, ніж тарифи.

Гіпс досить обширно навів статистику про заняття і безробіття. На американських залізницях зменшено число робітників минулого жовтня на 5,500 в порівнянні з тим самим місяцем 1924 року, і по мимому того залізничний рух збільшився. Подібні відносини існують в Канаді.

Від 1917 до 1923 року продукція поодинокого робітника в Канаді збільшилася на 40 проц., а платня за той час збільшилася лише на 11 проц.

Гіпс далі сказав, що коли консервативна партія була при владі, вона давала допомогу для безробітних, а від коли ліберали прийшли до влади, що до помогу здержано.

Гіпс висловив надію, що на цій сесії буде зроблено щось в справі довго обіцяного закону про пенсію на старість.

ПОГОЛОСКА ПРО ВСТУПЛЕННЯ ВУДСВОРТА ДО УРЯДУ КІНГА.

До зреорганізованого кабінету має увійти С. А. Донінг, теперішній прем'єр провінції Саскчевану.

ОТТАВА, 21. січня. — Сьогодні рано в Оттаві ходили поголоски, що Дж. С. Вудсворт, робітничий посол з Вінніпегу, був посередньо запрошений вступити до уряду як міністер праці. Однак від уряду ані від Вудсворта не можна було дожитися потвердження цієї вістки.

З того, що сказав Вудсворт, можна вносити, що він не привніс би портфелю навіть як б йому його запропонували.

ОТТАВА, 20. січня. — Тепер

робляється приготування до реорганізації кабінету, яка наступить по закінченню дебатів над тронною промовою.

Кажуть, що до кабінету увійде 3 нових людей, що тепер не є в парламенті. Ними є: Джордж П. Грейтем, С. А. Донінг і Вінсет Мессей.

Донінг є прем'єром Саскчевану, а Грейтем і Мессей були міністрами в кабінеті Кінга. Мессей був міністром без портфелю дуже короткий час перед останніми виборами.

КУК КАЖЕ, ЩО ВРАТУВАВ МИНУЛОГО РОКУ ПАРТІЮ ПРАЦІ.

ЛОНДОН, 21. січня. — А. Дж. Кук, генеральний секретар Майнерської Федерації, каже, що минулого року він більше як хто інший мав в своїх руках силу здати робітничий рух.

Три останні британські вибори дуже вичерпали фонди Партії Праці. Кук каже, що Артур Гендерсон, міністер внутрішніх справ в бувшому робітничому уряді, прийшов до нього минулого року і сказав:

"Можете позичити нам 40 тисяч фунтів стерлінгів або частину з цього? Ми находимося в дуже поганому положенню".

Далі Кук сказав: "Помимо того, що майнери мають більше чого наркати на політику робітничого прем'єра (Рамсея МекДоналда), як хто інший, я посилюю минулого року на ратунок Партії Праці виплатив їй 20,000 фунтів стерлінгів" (около \$100,000).

БІЛЬШОВИКИ ЗДОБУВАЮТЬ ВПЛИВ.

ШАНГАЙ, Китай, 18. січня. — З кожним днем більшовики здобувають вплив в Китаю. На днях відбулася в Шангаю конференція китайських радикальних організацій, на якій виправдовано план реорганізації китайського уряду.

В той сам час не ослабє більшовицька діяльність. Протягом одного лише тижня по-

чали виходити три протибільшовицькі газети, фінансовані очевидно представниками ринно-католицької церкви. Також представники чужоземних торговельних і промислових фірм в Китаю видали велику суму грошей на ведення боротьби зі зростаючим впливом більшовиків.

В ЮГОСЛАВІЇ АРЕШТОВАНО ПОВЕРХ 200 КОМУНІСТІВ

В ЗАГРЕБІ І САРАЄВІ ПОЛІЦІЯ АРЕШТУВАЛА 50 КОМУНІСТІВ. — СЕРЕД АРЕШТОВАНИХ Є РЯД ВИЗНАЧНИХ ОСІБ, МІЖ НИМИ ТРОХ ПРОФЕСОРІВ.

БІЛГОРОД, Югославія, 21-го січня. — Поліція каже, що відкрила комуністичний заговор на повалення югославського уряду, і розпочала страшну нагітку на комуністів по цій країні. Дотепер арештовано більше як 200 осіб і переведено ревізії в сотках домі.

В Загребі і Сараєві поліція напала на доми 50-комуністів і перевела в них арештування. Серед арештованих є ряд визначних осіб, між ними професори Норковіч, Сімон і Тимотиєвич, цей останній син бувшого міністра справедливості.

(Загреб є головним містом в Крватії, а Сараєво головним містом в Боснії.)

Поліція захопила також ряд опозиційних газет і в країні панує велике замшання.

МЕКСИКО НЕ ЛЯКАЄТЬСЯ ПОГРОЗ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ.

Мексиканський міністер торгівлі і промисловості Моронес дає вияснення американському послові.

МІСТО МЕКСИКО, 19. січня. — Американський посол Шеффілд знову відідав мексиканське міністерство закордонних справ в зв'язку з протестом американського уряду проти нового мексиканського земельного закону, який позбавляє закордонних капіталістів привілей на внутрішні багатства країни, а головню на нафту.

Мексиканський міністер торгівлі і промисловості Льюїс Моронес пояснив американському послові, що Мексико зовсім не налякалося погрозу з Вашингтону й уважає себе в праві ухвалювати закони, які захоче.

"Наш закон точний, ясний і незвернений проти ніякої закордонної держави, однак він має на меті охорону наших власних інтересів", сказав Моронес. "Цей закон — міст до майбутнього. По ньому ми можемо йти з більшим упевненіям з меншим страхом, ніж попередньо".

ДРУЗИ ЗНОВУ АТАКУЮТЬ ФРАНЦУЗЬКЕ ВІЙСЬКО В СІРІЇ.

ДАМАСК, Сирія, 20. січня. — В подувній ділянці Дамаску прийшло вчора до малої стрілянини між Арабами і французьким військом.

Коломна французького війська стереже залізничну лінію до Гасбей. Французи відібрали від повстанців 800 карабінів.

ДАМАСК, 21. січня. — Сильний відділ повстанців, в числі більше як 300 людей, заатакував вчора кілька сіл, але був

відпертий Французами. Протягом останніх пару годин не було наїздів Друзів докола Дамаску, однак французьке військо збудувало більше барикад в середині міста.

Повідомляють, що французький генерал Д'Есперей планує розпочати нову офензиву проти Друзів. Повстанці переживають тяжкі часи, однак тут не беруть серіозно погодок, що вони є роз'єднані через внутрішні суперечки.

ПРОТЕСТ ПРОТИ НЕЮНІЙНОЇ ПЛАТНІ ДЛЯ БЕЗРОБИТНИХ.

Трейде енд Лейбор Кавсиль у Вінніпегу, на своєму засіданню минулого вівторка ввечері, запротестувала проти плачення містом 25 центів на годину тим робітникам, що розгортають товчене каміння на вулицях.

Резолюція, яку вніс Ніл Кров, домагається, щоб робітникам платили 40 центів на годину, згідно з міською скалею платні. Секретареві поручено вислати протест до голови колегії безробітних при міській раді.

Повища справа була також піднесена на одному з недавніх засідань міської ради. Робітничі адвермени звели завязку боротьбу за те, щоб безробітним, які працюють при розгортанню каміння і побирають \$12 на тиждень, платили зюнійну платню, однак супроти буржуазної більшості вони не могли нічого зробити і справа остала по давному.

ОТТАВА, 20. січня. — Доміняльне статистичне бюро вказує, що минулого року в 5,900 канадських фірмах було занятих пересічно 761,131 робітників. На 1. січня 1925 року число працюючих робітників виносило 690,538, а на 1. жовтня того-ж року — 809,072.

ВІДКРИТТЯ МАНІТОБЬСЬКОГО ПАРЛЯМЕНТУ.

В четвер по полудні відкрилася пята сесія 17. парламенту Манітоби. Заступник губернатора сер Джеймс Ейкінс відчитав тронну промову, в якій накреслив законодавчу програму сесії.

Головна увага провінціального уряду буде звернена на законопроекти в справі допомоги рільничому розвитку і кооперативній торгівлі.

ЗАКОНОПРОЕКТИ ПІНЧОТА ВІДКИНЕНО.

ПЕНСИЛВАНІЯ, Пенсильванія, 21. січня. — Комісія стейтового парламенту, який були передані законопроекти губернатора Пінчота в справі контролю антрацитових майнів, відкинула ці законопроекти і заходи губернатора для покінчення майнерського страйку при допомозі легіслатури пішли на маре.

ПРЕСА РУМУНИ ПРОТЕСТУЄ ПРОТИ ЦЕНЗУРИ.

БУКАРЕШТ, Румунія, 20. січня. — Щоб запротестувати проти недавно заведеної військової цензури, представники всіх опозиційних газет вручили міністрові внутрішніх справ меморандум, в якому загрозили, що перестануть видавати газети. Газети не мали-б виходити від четверга до слідууючі неділі.

РУМУНСЬКІ СТУДЕНТИ АНТИСЕМІТАМИ.

ВІДЕНЬ, 21. січня. — В румунському національному театрі в Гросвардайн, у Семиграді, ставлено шукчу одного англійського письменника, в якій представляється, між іншим, відношення англійських аристократів до Жидів. Такому представленню спротивилися присутні на сцені румунські націоналістичні студенти. Вони напали на Жидів серед публіки, побіди їх і примусили уряду театру застановити гру та відтягнути шукчу.

8,000 РОС. БІЛОГВАРДИЙЦІВ В АРМІЇ ЧАНА.

ПЕКИН, Китай, 16. січня. — В армії манджурського реакційного генерала Чан Цю-Ліна є тепер більше як 8,000 російських білогвардійців, що служили давніше в армії генерала Меркулова, який в 1921—22 рр. стояв на чолі реакційного уряду Далеко-Східної Республіки у Владивостоці.

ПОВІДОМЛЕННЯ ДЛЯ ЧЛЕНІВ ТУРФДІМ.

Повідомяється всіх членів і членкинь ТУРФДім, які не є делегатами на З'їзд, а хотіли-б бути присутними на ньому, щоб обов'язково брали з собою членські книжочки з 1925 року і вказалися ними при вступі до салі. Це тільки на час засідань. Ніхто не буде впущений на салю підчас З'їзду без членської книжочки.

І.В.К. ТУРФДім.

В НІМЕЧЧИНІ УТВОРЕНО НОВИЙ КАБІNET ПІД ПРОВОДОМ ЛЮТЕРА.

Президент Гінденбург грозив заведенням диктатури, якщо провідники партій не погодяться на склад уряду.

БЕРЛІН, 20. січня. — Маючи до вибору диктатуру або парламентарний уряд, провідники партій в парламенті вибрали цей останній і утворили новий кабінет на місце того, що зрестигнував шість тижнів тому назад після підписання Льоккарського договору.

Др. Ганс Лютер буде знову головою нового уряду, а др. Густав Штресман міністром закордонних справ.

Новий кабінет утворено після тьго, як президент Гінденбург поклав до себе парламентарних провідників і загрозив їм, що заведе диктатуру, якщо вони не погодяться на утворення уряду.

Склад нового уряду, який буде проведений завтра парламентові, є такий:

Канцлер — др. Ганс Лютер; міністер закордонних справ — Густав Штресман; міністер внутрішніх справ — Вільгельм Кільм (демократ); міністер фінансів — Петер Райнгольд (де-

мократ); міністер економі — Юліус Куртіус (німецька народна партія); міністер праці — Гайнріх Браунс (центрист); міністер справедливості — др. Вільгельм Марке (центрист); міністер оборони — др. Отто Гесслер (безпартійний); міністер почт і телеграфів — Карль Штінгель (баварська народна партія); міністер транспорції — др. Р. Кроне (німецька народна партія).

Портфелі рільництва і окулюваних територій будуть тимчасово перебрані іншими членами кабінету.

В новому кабінеті не є заступлені націоналісти. П'ятеро членів кабінету були в уряді Лютера, що зрестигнував минулого місяця.

Партії, заступлені в уряді, мають в парламенті лише 171 послів в усіх 493. Однак в справі плану Доса і Льоккарського договору уряд буде мати за собою соціалістичних послів.

В ТУРЕЧЧИНІ КАРАЮТЬ СМЕРТЮ ЗА СПРОТИВ РЕФОРМАМ.

КОНСТАНТИНОПОЛЬ, 21. січня. — В Ангорі повішено вчора сімох реакціонерів з Марраху, що робить разом 35 таких езекуцій від 1. грудня, 85 інших реакціонерів засуджено на 2 до 20 років в'язниці.

Засуджені походять з недоволених округів в Трапезунті, Ерзерумі й Різа-та включають попов, бувших послів, журналістів і мушціна (той, що складає з вежі мошеї людей на молитву).

Турецький уряд карає реакціонерів за те, що вони ставлять опір заведенню ріжних поступових реформ в Туреччині.

КОНСТАНТИНОПОЛЬ, 18. січня. — Турецький уряд прийняв закони Швайцарії. На підставі нових законів заборонено многоженство і значно полішено рідинне положення жінок. Національним меншостям дано права.

Коран втратив своє значіння й остає лише історичною пам'яткою Туреччини.

ЗМІНИ В РАДІ НАРОДНИХ КОМІСАРІВ РАДЯНСЬКОГО СОЮЗА.

РИГА, Латвія, 19. січня. — З Москви повідомляють про деякі зміни в складі радянського уряду.

Лев Каменев, що був дотепер заступником голови Ради Народних Комісарів і головою Ради Праці й Оборони, назначений головою новоутвореного комісаріату торгівлі.

Г. І. Сокольніков, дотеперішній народний комісар фінансів, вибраний головою Дежляну. Міністром фінансів на місце Сокольнікова є М. Брюхов. Головою Ради Праці й Оборони, на місце Каменева, вибрано Куйбішева, дотеперішнього нар. комісари Робітничо-Селянської Інспекції.

ДЕМОНСТРАЦІЯ УРЯДОВЦІВ В ПАРИЖІ

ПАРИЖ, 19. січня. — В неділю відбулася тут демонстрація нижчих державних урядовців, які домагаються підвищення своєї мізерної платні.

Не дивлячись на сніжну замети, на одній з парижських площ зібралося около 3,000 демонстрантів. Поліція почала розганяти їх.

Частина демонстрантів зіспівом "Інтернаціоналу" вирушила в похід. Поліція в автомобілях дитнала демонстрантів і

почала їх бити. В сутичці ранено багато учасників демонстрації і трох поліцаїв. Переводяться численні арештування.

ВЕЛИКІ ПОВІНІ В ПОРТУГАЛЬСЬКІЙ АФРИЦІ.

СЕЛІСБОРИ, Родесія, 21. січня. — Португальську Східню Африку навістили страшні повні, спричинені уливаними дощами. Багато тубільців втопилося в своїх хатах.